

Grund. Naar man sagde: Det er kedeligt, at vi ikke skulle følge Kommissionens Forslag om at gaa til Aarhus, saa svarede jeg straks: Ja, men er det ikke af den Grund, at vi muligvis kunne blive fri for at bygge i Viborg, hvor de i Forvejen have Overretten, hvorimod vi skulle til at opføre en kostbar Bygning i Aarhus? Men nu er det altsaa blevet oplyst, at der skal bygges baade i Viborg og Aarhus, og at man i Aarhus kan faa bygget under særdeles heldige Omstændigheder, idet Byen og Landkommunerne skulle til at opføre et Ting- og Arresthus, hvor der i dennes anden Etage kan indrettes en udmærket Lejlighed til Landsretten.

Det var altsaa de to Grunde, som jeg havde til at anbefale Aarhus. Nu skal jeg til sidst komme til det, som vel egentlig ogsaa spiller en Rolle her. Ganske vist ere vi voksne og modne Mænd her i Salen, men Gudskelov! vi have ogsaa Følelse, og det var ikke godt, at vi skulde være her, naar vi ikke havde det, og jeg vil nu tænke mig, at en Del Medlemmer vilde sige: Det er for Resten rigtigt, vi kunne godt indse, at Aarhus til syvende og sidst har de bedste Betingelser, idet denne By er et Knudepunkt i Jylland, har den bedste Forbindelse og altsaa de heldigste Forhold, under hvilke denne Ret skal bo og bygge, ligesom den jo ogsaa har det store Statsbibliotek, som Landsretten vil komme til at ligge ved Siden af. Vi kunne godt indse, at der er meget i alt dette, men det, der gør, at vi ikke rigtig kunne gaa med dertil, er, at det strider mod vore Følelser at tage saadan noget fra en gammel By, det bør man alligevel betænke sig paa. Ja, denne Følelse er jeg maaske bedre i Stand til at forstaa end mange andre: jeg har min sølle Ribe, som ved Statsforanstaltninger netop er bleven omtrent ødelagt. Men hvorledes stillede Forholdet sig med Hensyn til Ribe? Da Almenvellet krævede det i 1864, kappede man det meste Opland bort fra Ribe, da Almenvellet krævede det, maatte Ribe finde sig deri. Og hvad skulde vi saa give som Erstatning? Man skulde, hvad jeg haaber man maa og skal gøre, se paa anden Maade at hjælpe Ribe, fordi den altsaa af Hensyn til Almenvellet maatte miste Halvdelen af sit Opland. Nu nærer man akkurat de samme Følelser over for Viborg, og jeg er i saa Henseende fuldstændig enig med de Herre. Det er jo meget kedeligt, men naar Almenvellet nu kræver det, er Viborg saa mere end Ribe? Nej, de ere stillede ak-

kurat paa samme Maade. Jeg for mit Vedkommende har den største Sympati og Interesse for denne gamle Stad, og jeg tror, at den Gang den var en stor Stad i vort Land, var der i den et aandeligt og materielt Liv, hvoraf vi kunne mærke tydelige Spor i Byen endnu den Dag i Dag. Jeg forstaaer altsaa godt denne Følelse, men naar Almenvellet kræver det, maa man først og fremmest tage Hensyn til dette. Det har jo ogsaa vist sig her i Rigsdagen fra Regeringens og Lovgivningsmagtens Side, at man tidligere har næret denne Følelse over for Viborg. Da i sin Tid Viborg Tugthus blev ophævet, fordi der var bygget Tugthuse, som gjorde det overflødigt, blev der sørget for, at Viborg til Gengæld fik en Sindssygeanstalt for at bøde paa dette saa godt som muligt af Hensyn til, at Viborg ligesom Ribe i Middelalderen havde været en stor Stad. Naar man derfor taler om, at det strider mod Følelsen at tage noget fra en saadan gammel By, er der ingen, hos hvem denne Tale finder mere Ørelyd end hos mig. Som Repræsentant for Ribe har jeg den fuldeste Forstaaelse af, hvor uheldigt og kedeligt dette Forhold kan være, men jeg tror ogsaa, at saavel Ribe som Viborg derfor i særlig Grad finder et lydligt Øre, saavel hos den lovgivende Forsamling som hos Regeringen med Hensyn til Foranstaltninger, hvormed man vil kunne hjælpe disse Byer. Men her paa staar jeg, at Almenvellet kræver, at man foretrækker Aarhus. Thi naar vi skulle have en Landsret oprettet, for hvilken vi blive nødte til at møde mangfoldige Gange oftere end tidligere, saa kræver Almenvellet, at den maa lægges paa det Sted, som er det bedste og heldigst beliggende for det største Antal Beboere i den nævnte Landsdel. Nu er der maaske nok dem, der leve i Haabet om at faa en Del Jernbaner, hvoraf de fleste ikke en Gang ere bevilgede, medens nogle af de andre nok ere bevilgede, men hvornaar de blive byggede, er jo et andet Spørgsmaal. Det er jo et staaende Spørgsmaal, naar vi faa en Jernbane fra Bramminge til Herning, den er endnu ikke bevilget, saa det kan komme til at vare længe, før vi kunne komme til at køre ad den Vej op til Viborg. Og hvad de andre angaar, hvoraf nogle ere bevilgede, maa de jo komme engang, men hvornaar komme de? Og selv om de komme, paa staar jeg, at det vil gaa for Viborgs Vedkommende paa samme Maade som for mange af de sjællandske Byer, at Aarhus vil blive Knudepunkt for Jern-